

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 071 «Облік та оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Облік і аудит»
(назва освітньої програми)

на тему: «Особливості обліку, контролю та аналізу на підприємстві транспортного будівництва (на прикладі ТОВ «Ростдорстой»)»

Виконавець:

студентка ФМОІТ

Ястребова Ірина Євгеніївна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

_____ (підпис)

Науковий керівник:

кандидатка економічних наук, доцентка

(науковий ступінь, вчене звання)

Сиротенко Наталія Анатоліївна

(прізвище, ім'я, по-батькові)

_____ (підпис)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Тема обліку, контролю та аналізу на підприємстві транспортного будівництва є дуже актуальною у наш час, бо саме зараз, у період воєнного стану наша країна потребує швидкої та якісної відбудови.

Облік та контроль на підприємствах транспортного будівництва має свої особливості, які потрібно враховувати. До таких специфічних аспектів можна віднести наступні:

1. Щодо обліку основних засобів. У транспортному будівництві основними засобами є транспортні засоби, будівельна техніка та інші матеріальні активи. Важливо правильно класифікувати та оцінювати ці активи, а також вести їх облік та забезпечити їх відповідне зберігання.

2. Щодо обліку заборгованостей та забезпечення виплат. Підприємства транспортного будівництва можуть мати заборгованості перед постачальниками, працівниками та іншими кредиторами. Важливо вести облік цих заборгованостей та забезпечити вчасну їх виплату.

3. Щодо обліку витрат. Витрати на паливо, зарплати працівникам, матеріали, послуги та інші витрати є невід'ємною частиною діяльності будь-якого підприємства транспортного будівництва. Для ефективного управління підприємством важливо вести їх облік та аналізувати.

4. Щодо обліку доходів. Доходи підприємства транспортного будівництва можуть складатися з різних джерел, таких як виконання робіт для замовників, продаж послуг, отримання дотацій та інше. Важливо вести облік доходів та аналізувати їх, щоб забезпечити стійкий розвиток підприємства.

До вчених-науковців, які займалися обліком та контролем та аналізом у транспортному будівництві належать: С. Голов, Т. Головка, П. Гордієнко, З.-М. Задорожний, В. Єфименко, М. Кужельний, Я. Крупка, І. Лазаришина, В. Лінник, Б. Литвин, Н. Малюга, В. Моссаковський, Н. Мужевич, Ю. Піча, Н. Пилипів, Н. Пласкова, К. Редченко, В. Рудницький, Т. Сорока, та серед зарубіжних вчених: Х. Андерсен, А. Бабо, П. Безруких, Р. Брейлі, К. Друрі, Б. Нидлз, Я. Соколов, А. Шеремет та тощо.

Треба звернути увагу, що разом із вивченням наукових праць й їх діяльності на практиці, виникають деякі проблемні питання щодо обліку та контролю на підприємствах транспортного будівництва, які необхідно вирішувати.

До таких проблемних питань відноситься класифікація витрат у будівництві, яка потребує постійне удосконалення для полегшення бухгалтерського обліку. На будівельних підприємствах є проблеми із значною кількістю виробничих запасів, які мають складні характеристики та вимагають спеціальних умов зберігання та використання. На основі цього необхідно розробляти рекомендації щодо поліпшення інформаційного забезпечення в системах обліку та контролю. Ця потреба стала причиною вибору даної теми для кваліфікаційної роботи та підкреслює її актуальність.

Мета дослідження. Метою даного дослідження є аналіз теоретичних аспектів та розробка практичних рекомендацій з метою поліпшення системи обліку та контролю на підприємствах транспортного будівництва.

Завдання дослідження. Для досягнення мети були поставлені такі завдання:

- вивчити сутність, класифікацію та оцінку об'єктів обліку на підприємствах транспортного будівництва, нормативно-правові документи, які регулюють бухгалтерський облік;
- розкрити дискусійні питання щодо обліку на будівельних підприємствах;
- дослідити особливості документального оформлення та ведення обліку у ТОВ «Ростдорстрой»;
- знайти можливі шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку на підприємстві;
- розглянути теоретичні й практичні основи контролю та аналізу на підприємстві транспортного будівництва та розробити рекомендації щодо покращення системи контролю на ТОВ «Ростдорстрой».

Об'єкт дослідження. Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес інформаційного забезпечення системи обліку та контролю на підприємствах транспортного будівництва.

Предмет дослідження. Предмет дослідження складається з комплексу теоретичних, організаційно-методичних та практичних засад обліку, аналізу та контролю у ТОВ «Ростдорстрой».

Методи дослідження. Під час написання роботи були використані такі методи: загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, аналіз і синтез, дедуктивний та індуктивний метод, порівняльний аналіз, логічний метод. Так, для визначення сутності обліку на підприємстві транспортного будівництва був застосований історичний та діалектичний метод, а для контролю підприємства – системний підхід.

Інформаційна база дослідження. Для вирішення завдань під час роботи було використано таку інформаційну базу: Податковий кодекс України, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, запасів, витрат, наукові праці вчених, періодичні видання, електронні ресурси мережі Інтернет, реєстри синтетичного та аналітичного обліку, фінансова звітність ТОВ «Ростдорстрой».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменування) та з 48-ми додатків. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінки. Основний зміст викладено на 73 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 14 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи обліку на підприємстві транспортного будівництва»* було розглянуто нормативне регулювання обліку та особливості обліку на транспортному будівництві, дискусійні питання обліку будівельних підприємств.

У другому розділі *«Діюча практика обліку у ТОВ «Ростдорстрой»* було надано загальну економічну характеристику базового підприємства,

охарактеризовано його модель обліку на різних ділянках та запропоновано напрями вдосконалення системи обліку на підприємстві транспортного будівництва.

У третьому розділі *«Контроль та аналіз на підприємствах транспортного будівництва»* розглянуто систему контролю, проведено економічний аналіз показників діяльності підприємства, із наданням рекомендацій для усунення виявлених негативних тенденцій, на таких підприємствах та також запропоновано шляхи її покращення системи контролю.

ВИСНОВКИ

На підставі проведених досліджень теоретико-практичних питань можна зробити наступні висновки:

1. Транспортним будівництвом називається галузь, основним напрямом діяльності в якій є спорудження та реконструкція таких об'єктів як залізничні дороги; магістралі автомобільного, водного, повітряного та трубопровідного транспорту. Базовим документом є НП(С)БО 18 «Будівельні контракти». Дорожнє будівництво має специфічні риси, що впливають на ведення обліку.

2. Дискусійні питання обліку стосуються особливостей податкового регулювання галузі, специфіки обліку необоротних активів, виробничих запасів (мають складні характеристики та вимагають особливих умов зберігання та використання), а також витрат та доходів.

3. ТОВ «Ростдорстрой» є одним із провідних підприємств України, яке займається будівництвом та реконструкцією автомобільних доріг. На сьогодні на підприємстві працює 996 осіб. Облік ведеться централізованою бухгалтерією із застосуванням програми «1С: Бухгалтерія 8.3», вся звітність подається через «М.Е.Дос». На підприємстві сплачуються такі податки та збори: ПДВ, ПДФО, військовий збір, ЄСВ, екологічний податок, податок на прибуток.

Бухгалтерський облік ведеться відповідно до встановленої облікової політики, а саме:

Основні засоби підприємства враховуються по об'єктах. Об'єкти основних засобів відображаються в фінансовій звітності за фактичними витратами за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення. Витрати на обслуговування, експлуатацію та ремонти основних засобів списуються на витрати в періоді їх виникнення.

Запаси враховуються за однорідними групами. Запаси відображаються у фінансовій звітності за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Усі винагороди працівникам ТОВ «РДС» враховуються як поточні, відповідно до НП(С)БО 26 «Виплати працівникам».

Для обліку витрат використовуються рахунки 9 класу.

Визначення фінансового результату проводиться поквартально. Величина нерозподіленого прибутку визначається 1 раз на рік в кінці звітного року.

Доходи і витрати зазвичай враховуються за принципом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, яка оцінюється як співвідношення фактично наданого обсягу послуг і загального обсягу послуг, які мають бути надані.

Прибутки і збитки від операцій з фінансовими інструментами подані на підставі п. 35 МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

4. Для вдосконалення бухгалтерського обліку у ТОВ «Ростдорстрой» поперше, було рекомендовано розглянути такі методи амортизації як кумулятивний або метод прискореного зменшення залишкової вартості, бо перевагами є:

- у перші роки, коли інтенсивність використання об'єкта основних засобів максимальна, амортизується більша частина його вартості;
- система нарахування амортизації дозволяє збільшувати витрати на ремонт основних засобів, що відповідає останнім рокам його експлуатації, без необхідності відповідного збільшення витрат на виробництво (собівартість продукції), оскільки сума нарахованої амортизації в ці роки зменшується.

По-друге, підприємству слід створити резерв сумнівних боргів. Це дозволить врахувати можливість погашення частини боргів, що призводить до зменшення активів підприємства. Одночасно, нарахування витрат пов'язаних з резервом, уточнює фінансовий результат підприємства. Таким чином, створення резерву дозволяє забезпечити більш точну інформацію про стан фінансів підприємства та підвищити достовірність звітності.

По-третє, з метою залучення замовників запровадити систему знижок та розширити перелік послуг, наприклад, послуги з перевезення вантажу, послуги з надання в оренду спеціалізованих транспортних засобів тощо.

По-четверте, налагодити електронний документообіг між всіма структурними підрозділами підприємства. Зараз підприємство працює через «М.Е.Дос» й подає лише звітність. Вважаємо, що такий крок прискорить роботу та спростить підписання документів.

5. Економічний аналіз показників діяльності підприємства показав, що:

- значну питому вагу в сумі операційних витрат займають матеріальні витрати, їх зниження або оптимізація в подальшому дозволить знизити суму операційних витрат підприємства;
- на підприємстві не відбувалось випередження темпів росту матеріальних витрат над темпами росту чистого доходу, тому матеріаломісткість залишилась незмінною;
- підприємству слід звернути увагу на витрати на збут та адміністративні витрати з метою їх оптимізації;
- підприємство не користується довгостроковими зобов'язаннями;
- підприємству слід вивчити структуру запасів, а саме зменшити розмір незавершеного виробництва шляхом оптимізації виробничого циклу;
- за результатами аналізу типу фінансової стійкості підприємства було встановлено, що як у попередньому так і у звітному році аналізоване підприємство має нестійкий фінансовий стан.

Також було дано ще рекомендації щодо покращення системи контролю. До них можна віднести контроль за дотриманням правил безпеки праці, бо робота на майданчиках постійно потребує дотримання всіх необхідних заходів безпеки.

Для покращення контролю за бухгалтерським обліком в першу чергу слід ввести повну автоматизацію технології обробки облікової інформації, що значно

збільшить швидкість пошуку та обробки необхідної облікової інформації. Також підприємству слід проводити перед складанням звітності інвентаризацію саме по окремих групах обліку.

Перераховані заходи дозволять покращити інформаційну систему підприємства.

АНОТАЦІЯ

Ястребова І. Є. «Особливості обліку, контролю та аналізу на підприємстві транспортного будівництва (на прикладі ТОВ «Ростдорстрой»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік і аудит». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2023 рік.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку, контролю та аналізу на підприємстві транспортного будівництва.

Проаналізовано нормативне регулювання обліку транспортного будівництва, особливості організації різних об'єктів обліку, наукові праці фахівців у цьому напрямі та основні показники діяльності підприємства на прикладі ТОВ «Ростдорстрой».

Запропоновано для нарахування амортизації використання кумулятивного та прискореного методу зменшення залишкової вартості, створення резерву сумнівних боргів. Для кращого контролю за обліком слід ввести повну автоматизацію обробки облікової інформації, а також проводити інвентаризацію окремих об'єктів перед складанням звітності.

Ключові слова: облік, контроль, аналіз, транспортне будівництво.

ANNOTATION

Yastrebova I. E. «Features of accounting, control and analysis at the enterprise of transport construction (on the example of Rostdorstroy LLC)».

Qualification work for a bachelor's degree in the specialty 071 "Accounting and Taxation" under the educational program "Accounting and Audit" - Odesa National Economic University - Odesa, 2023.

The paper deals with theoretical aspects of accounting, control and analysis at a transport construction enterprise.

The author analyzes the regulatory regulation of transport construction accounting, peculiarities of organization of various accounting objects, scientific works of specialists in this area and the main indicators of the enterprise's activity on the example of Rostdorstroy LLC.

The author proposes to use the cumulative and accelerated methods of reducing the residual value and to create a reserve for doubtful debts for the purpose of depreciation. For better control over accounting, full automation of accounting information processing should be introduced, as well as an inventory of individual objects should be carried out before reporting.

Keywords: accounting, control, analysis, transport construction.